

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

แมงกะพรุนพิษ

ผลิตและเผยแพร่โดย
กองป้องกันการบาดเจ็บ
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

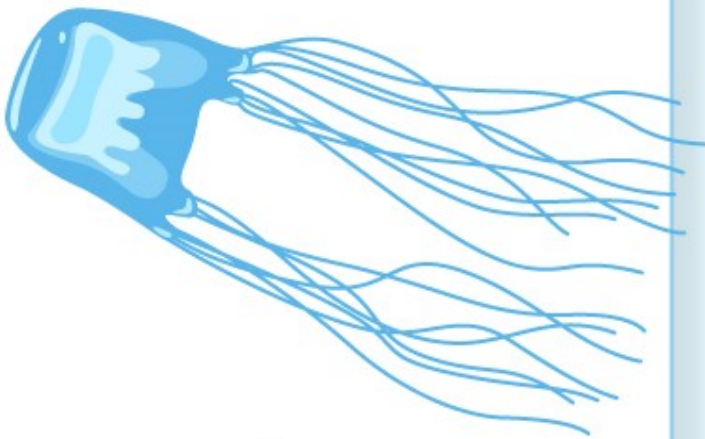
แมงกะพรุนพิษ

แมงกะพรุนชนิดที่มีพิษร้ายแรงและอาจทำให้ผู้ที่สัมผัสเสียชีวิตได้อย่างรวดเร็ว
คือ แมงกะพรุนกล่อง (Box Jellyfish) ซึ่งพบได้ตลอดทั้งปี
มักพบมากช่วงมรสุมเมื่อคลื่นลมพัดพาเข้าหาฝั่ง

ลักษณะของแมงกะพรุนกล่อง

ชนิดมีหนวดหลายเส้น

ลักษณะ

เป็นทรงลูกบาศก์ มีฐานหนวด 4 มุม
แต่ละมุมมีหนวดแตกแขนงออกมาหลายเส้น

มีพิษร้ายแรง
อาจทำให้เสียชีวิตได้

ลักษณะอาการ

พบสายหนวดบนผิวหนัง
ปวดรุนแรงทันที
หมดสติ หายใจหายใจ
หัวใจหยุดเต้น และเสียชีวิต

ชนิดมีหนวดเส้นเดียว

ลักษณะ

รูปร่างสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีฐานหนวด 4 มุม
แต่ละมุมมีหนวดเพียงเส้นเดียว

ความรุนแรงของพิษ
ไม่ค่อยเป็นอันตรายถึงชีวิต

ลักษณะอาการ

อาจไม่พบสายหนวด
ทำให้เกิดอาการ "Irukandji syndrome"
อาการปวดไม่ชัดเจน
เหงื่อออกมาก คลื่นไส้ ความดันสูง
ปวดเกร็งท้อง หายใจลำบาก ช็อคเศร้า

ที่มา : ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยฝั่งตะวันออก
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การป้องกันการบาดเจ็บและเสียชีวิต จากแมงกะพรุนพิษ

1 สวมเสื้อผ้ามิดชิดเวลาเล่นน้ำ เช่น เสื้อแขนยาว กางเกงขายาวแนบตัว

2 ควรตรวจสอบตำแหน่งของสถานที่ปฐมพยาบาล
จุดวางน้ำส้มสายชู ก่อนลงเล่นน้ำ

3 ปฏิบัติตามป้ายเตือนตามสถานที่ท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด

4 ไม่ควรลงเล่นน้ำหลังฝนตกหรือตอนกลางคืน

5 เล่นน้ำในบริเวณวงล้อมตาข่ายกันแมงกะพรุน

6 คอยสังเกตแมงกะพรุนทะเลว่าายน้ำ และระวังแมงกะพรุนเกยตื้น

การป้องกันการบาดเจ็บและเสียชีวิต จากแมงกะพรุนพิษ

1

นำผู้บาดเจ็บขึ้นจากน้ำ ห้ามทิ้งผู้บาดเจ็บอยู่คนเดียว
เพราะอาจหมดสติและเกิดภาวะหัวใจหยุดเต้นได้

2

เรียกให้คนช่วย / โทรสายด่วน 1669

3

ห้ามขีด/ถูบริเวณที่สัมผัสหนวดแมงกะพรุน

4

ราดบริเวณที่สัมผัสถูกแมงกะพรุนด้วยน้ำส้มสายชู
นานอย่างน้อย 30 วินาที

5

ห้ามใช้น้ำจืด และแอลกอฮอล์ราด

6

หากผู้บาดเจ็บ ไม่หายใจ ไม่มีชีพจร ให้ปั๊มหัวใจทันที
และรีบนำส่งโรงพยาบาล

ผลิตและเผยแพร่โดย

กองป้องกันการบาดเจ็บ
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
<https://ddc.moph.go.th/dip/>
<https://www.facebook.com/thaiinjury/>

